

Prezes Rady Ministrów

Donald Tusk

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-201-25
UD248

Pan Szymon HOŁOWNIA
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Jednocześnie, ze względu na pilny charakter projektu zawierającego korzystne dla podatników zmiany, które powinny zostać ogłoszone do 30 listopada 2025r., na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 Regulaminu Sejmu przedstawiam wniosek o skrócenie postępowania z projektem ustawy przez przystąpienie do pierwszego czytania projektu bez zachowania terminu określonego w art. 37 ust. 4 Regulaminu Sejmu. Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów i Gospodarki.

Z poważaniem
Donald Tusk
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych

Art. 1. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 278, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6:

a) w ust. 1:

– w pkt 10a:

– – we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego” zastępuje się wyrazami „w państwie innym niż Rzeczpospolita Polska”,

– – w lit. a po wyrazie „siedzibę” dodaje się wyrazy „lub zarząd”,

– – lit. f otrzymuje brzmienie:

„f) zarządzane są przez podmioty, które prowadzą swoją działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym państwa, w którym podmioty te mają siedzibę, na zarządzanie takimi instytucjami wspólnego inwestowania, a w przypadku gdy instytucje wspólnego inwestowania są wewnętrznie zarządzane – instytucje te prowadzą swoją działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym państwa, w którym mają siedzibę, na zarządzanie takimi instytucjami wspólnego inwestowania albo zezwolenia, o którym mowa w lit. c;”,

– w pkt 11a:

– – we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego” zastępuje się wyrazami „w państwie innym niż Rzeczpospolita Polska”,

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 340, 620, 680, 1022, 1074, 1218 i 1301.

– w lit. a po wyrazie „siedzibę” dodaje się wyrazy „lub zarząd”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 10a, dotyczy instytucji wspólnego inwestowania, w odniesieniu do których istnieje podstawa prawna do uzyskania przez właściwy organ Rzeczypospolitej Polskiej, w drodze automatycznej wymiany, informacji dotyczących rachunków prowadzonych przez te instytucje, jeżeli zakres przekazywanych informacji obejmuje dane, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1–3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1588 i 1685), z uwzględnieniem art. 34 ust. 2 tej ustawy.”;

2) w art. 17:

a) w ust. 1 w pkt 58 wyrazy „w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego” zastępuje się wyrazami „w państwie innym niż Rzeczpospolita Polska”,

b) w ust. 11 w pkt 2 po wyrazie „siedzibę” dodaje się wyrazy „, jeżeli są spełnione warunki w zakresie zezwolenia na zarządzanie instytucjami wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. f”,

c) dodaje się ust. 13 w brzmieniu:

„13. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 58, dotyczy instytucji wspólnego inwestowania, w odniesieniu do których istnieje podstawa prawna do uzyskania przez właściwy organ Rzeczypospolitej Polskiej, w drodze automatycznej wymiany, informacji dotyczących rachunków prowadzonych przez te instytucje, jeżeli zakres przekazywanych informacji obejmuje dane, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1–3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami, z uwzględnieniem art. 34 ust. 2 tej ustawy.”;

3) w art. 22c:

a) w ust. 1 po wyrazie „przepisów” dodaje się wyrazy „art. 17 ust. 1 pkt 57 i 58,”,

b) w ust. 2 w zdaniu drugim po wyrazie „przepisach” dodaje się wyrazy „art. 17 ust. 1 pkt 57 i 58,”;

4) w art. 26 ust. 1h otrzymuje brzmienie:

„1h. Ocena warunków określonych w ust. 1g jest dokonywana niezależnie od istnienia podstawy prawnej do uzyskania informacji, o których mowa odpowiednio w art. 6 ust. 3 i 3a albo art. 17 ust. 12 i 13.”.

Art. 2. Przepisy art. 6 ust. 1 pkt 10a i 11a oraz ust. 3a, art. 17 ust. 1 pkt 58, ust. 11 pkt 2 i ust. 13, art. 22c i art. 26 ust. 1h ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2026 r.

Art. 3. Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych, których rok podatkowy jest inny niż rok kalendarzowy i rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2026 r., a zakończy się po dniu 31 grudnia 2025 r., stosują do końca przyjętego przez siebie roku podatkowego przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

UZASADNIENIE

I. WSTĘP

Przedkładany projekt wprowadza zmiany w *ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 278, z późn. zm., dalej jako: „ustawa CIT”)*, polegające na doprecyzowaniu warunków zwolnienia dla zagranicznych funduszy inwestycyjnych (instytucji wspólnego inwestowania) i zagranicznych funduszy emerytalnych, w związku z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej („TSUE”).

W szczególności proponowane zmiany **służą dostosowaniu przepisów ustawy CIT do tez wyroków TSUE** w dwóch polskich sprawach, w których określone warunki zawarte w art. 6 ust. 1 pkt 10a ustawy CIT uznano za niezgodne z prawem wspólnotowym:

- Projekt odnosi się przede wszystkim do niedawnego wyroku TSUE w sprawie **C-18/23 (*F.S.A. przeciwko Dyrektorowi Krajowej Informacji Skarbowej*) z 27 lutego 2025 r.**, dotyczącego formy zarządzania funduszem inwestycyjnym. W wyroku tym art. 6 ust. 1 pkt 10a lit f. ustawy CIT uznano za niezgodny z prawem wspólnotowym w zakresie, w jakim warunkiem zwolnienia jest zarządzanie funduszem inwestycyjnym przez podmioty zewnętrzne (tj. podobnie do polskich funduszy inwestycyjnych, które są – zgodnie z przepisami ustawy o funduszach inwestycyjnych¹ – zarządzane przez TFI). Tym samym zgodnie z tezami ww. wyroku fundusze inwestycyjne, które na podstawie przepisów danego państwa są zarządzane wewnętrznie, powinny być uprawnione do zwolnienia podobnie jak fundusze zarządzane przez podmioty zewnętrzne.
- Ponadto uwzględnienia w przepisach ustawy CIT wymaga wcześniejszy wyrok TSUE w sprawie **C-190/12 (*Emerging Markets (...) przeciwko Dyrektorowi Izby Skarbowej w Bydgoszczy*) z 10 kwietnia 2014 r.** W wyroku tym TSUE stwierdził o niezgodności polskich przepisów ustawy CIT z prawem wspólnotowym w zakresie, w jakim przepisy te wykluczają ze zwolnienia fundusze inwestycyjne z siedzibą w państwach trzecich (tezy tego wyroku należy odnieść także do funduszy emerytalnych). Obecnie, na gruncie art. 6 ust. 1 pkt 10a i 11a oraz art. 17 ust. 1 pkt 58 ustawy CIT, zwolnienie przysługuje wyłącznie funduszom z siedzibą w państwach UE/EOG przy spełnieniu innych ustawowych warunków. W okresie następującym po wydaniu wskazanego wyroku za priorytet uznawano uszczelnienie przepisów ustawy CIT odnoszących się do zwolnień dla funduszy

¹ Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 1034, z późn. zm.).

inwestycyjnych, co wynikało z agresywnej optymalizacji podatkowej występującej w tamtym czasie w wielu strukturach z udziałem funduszy inwestycyjnych zamkniętych. Zjawisko to wymagało ograniczenia, co nastąpiło w ramach zmian przepisów CIT uchwalonych w 2016 r.², z pominięciem też wskazanego wyroku TSUE. Niezależnie od tego wskazany wyrok był w latach 2014–2024 podstawą licznych postępowań o stwierdzenie nadpłaty. Stąd, mając na względzie pewność stosowania prawa i ekonomikę postępowań podatkowych, wskazane są działania dostosowujące przepisy ustawy CIT w tym zakresie.

Mając na względzie powyższe, przedłożony projekt ma na celu dostosowanie przepisów art. 6 ust. 1 pkt 10a i 11a oraz art. 17 ust. 1 pkt 58 ustawy CIT do orzecznictwa TSUE poprzez odpowiednią liberalizację warunków zwolnienia dla zagranicznych funduszy inwestycyjnych (instytucji wspólnego inwestowania). W tym celu rozszerzono warunki zwolnienia z CIT dotyczące:

- i. siedziby funduszu, **dopuszczając także posiadanie przez fundusze inwestycyjne i fundusze emerytalne siedziby w państwie trzecim (innym niż państwo UE lub EOG),**
- ii. trybu zarządzania (na potrzeby zwolnienia **dopuszcza się także wewnętrzne zarządzanie funduszem inwestycyjnym**, o ile prowadzi on działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym państwa jego siedziby, uzyskanego przez ten fundusz lub wewnętrznie zarządzającego, na zarządzanie tym funduszem).

W ramach projektu ustawy uwzględniono również doprecyzowanie warunku określonego w art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. a i pkt 11a lit. a, który wymaga, aby dany fundusz podlegał nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w państwie jego siedziby. Ze względu na to, że rezydencja podatkowa może wynikać z posiadania w danym państwie siedziby lub zarządu, wprowadzono odpowiednie uzupełnienie w tym zakresie (por. pkt II.5).

Proponowane zmiany, realizując cel, jakim jest dostosowanie przepisów CIT do wyroków TSUE, mają **charakter korzystny dla podatników** (zagranicznych funduszy inwestycyjnych i emerytalnych). Rozszerzają bowiem zwolnienie z CIT (tj. w praktyce zwolnienie z WHT na

² Ustawa z dnia 29 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 1926).

płatnościach takich jak dywidendy i odsetki), **umożliwiając skorzystanie ze zwolnienia z WHT również przez fundusze z państw trzecich i przez fundusze zarządzane wewnątrz, o ile spełniają pozostałe ustawowe warunki, w szczególności posiadają odpowiednie zezwolenia organów nadzoru.**

Celem zwolnienia pozostaje, jak dotychczas, zapewnienie neutralności podatkowej funduszy inwestycyjnych jako form zbiorowego inwestowania, tj. uniknięcie podwójnego opodatkowania inwestorów działających poprzez fundusz inwestycyjny względem inwestycji bezpośrednich, przy warunkach niepowodujących dyskryminacji w świetle wspólnotowej zasady swobody przepływu kapitału. Zwolnienie nie powinno przysługiwać jednak dla celów sprzecznych z przedstawionym wyżej kierunkowym celem zwolnienia, w szczególności w przypadku struktur o charakterze sztucznym ustanowionych głównie dla celów podatkowych. Stąd, **mając na względzie znaczne rozszerzenie zakresu zwolnienia na fundusze inwestycyjne i emerytalne z różnych państw oraz działające w różnych ramach regulacyjnych, przedłożony projekt przewiduje również przepisy stanowiące swojego rodzaju zabezpieczenie przed nadużywaniem prawa do zwolnienia:**

- dodatkowe wymogi w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych (Oznacza to, że państwo siedziby funduszu inwestycyjnego powinno być stroną wielostronnego porozumienia dotyczącego automatycznej wymiany informacji podatkowych w ramach standardu CRS lub podlegać wymogom FATCA, co umożliwi uzyskiwanie przez Szefa KAS informacji o rachunkach prowadzonych przez instytucje wspólnego inwestowania na rzecz polskich rezydentów. W przypadku państw członkowskich UE warunek ten realizowany jest poprzez wdrożenie odpowiednich dyrektyw unijnych dotyczących automatycznej wymiany informacji – stąd proponowane zmiany nie wpływają negatywnie na te państwa i nie ograniczają praw podmiotów z siedzibą w UE.),
- możliwość zakwestionowania prawa do zwolnienia w przypadku nadużyć stwierdzonych na podstawie art. 22c ustawy CIT, tj. struktur o sztucznym charakterze (Szczególny mechanizm anty-abuzywny zawarty w art. 22c stosowany jest przede wszystkim w odniesieniu do dywidend i płatności odsetkowych objętych zwolnieniem z WHT na podstawie dyrektyw *Parent Subsidiary* i *Interest&Royalties*, jak również objętych innymi zwolnieniami. Stąd właściwe jest stosowanie klauzuli tej samej kategorii wobec dywidend i odsetek objętych zwolnieniem z WHT w oparciu o przepisy dla zagranicznych funduszy inwestycyjnych i emerytalnych, które – poczynając od

2011 r. – zostały ustanowione i stopniowo rozszerzone zgodnie z wymogami prawa wspólnotowego.

Planuje się, iż proponowane zmiany wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2026 r. Brak 6-miesięcznego *vacatio legis* uzasadniony jest koniecznością dostosowania przepisów CIT do prawa wspólnotowego, tj. do wskazanego orzecznictwa TSUE, mając na uwadze istotne ryzyko procedury naruszeniowej dotyczące w szczególności wyroku w sprawie *Emerging Markets* z 2014 r. Te względy sprawiają, że projektowane przepisy eliminujące wskazaną przez TSUE dyskryminację zagranicznych funduszy inwestycyjnych i emerytalnych powinny być przyjęte niezwłocznie.

W tym kontekście należy ponownie podkreślić, że projekt zawiera zmiany zdecydowanie korzystne dla podatników (znaczące rozszerzenie warunków zwolnienia z CIT/WHT, przy przyjęciu pewnych ograniczeń przeciwdziałających nadużywaniu tak rozszerzonego zwolnienia i uprawnieniu organów do weryfikacji, czy zwolnienia nie są wykorzystywane dla optymalizacji podatkowych w strukturach o sztucznym charakterze). Istotna jest także konieczność zredukowania istotnych wydatków budżetowych wynikających z oprocentowania nadpłat i dużego obciążenia organów KAS i podatników w związku z czasochłonnymi postępowaniami o stwierdzenie nadpłaty.

II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

1. Rezygnacja z wymogu posiadania przez fundusz siedziby w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim UE lub w innym państwie należącym do EOG.

Po pierwsze projekt przewiduje zmianę zdania wstępnego art. 6 ust. 1 pkt 10a oraz art. 17 ust. 1 pkt 58 ustawy CIT poprzez usunięcie wymogu posiadania przez fundusz inwestycyjny siedziby w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim UE lub w innym państwie należącym do EOG. Podobną zmianę przewidziano w art. 6 ust. 1 pkt 11a w odniesieniu do zagranicznych funduszy emerytalnych. Tym samym zwolnienie nie będzie zawężone wyłącznie do instytucji wspólnego inwestowania i podatników prowadzących programy emerytalne, z siedzibą w innych państwach UE/EOG.

Jak zasygnalizowano w części wstępnej, podstawą do wskazanej zmiany, w szczególności w odniesieniu do funduszy inwestycyjnych, jest wyrok TSUE z dnia 10 kwietnia 2014 r. w sprawie C-190/12 (*Emerging Markets*). Wyrok ten dotyczy wykładni artykułów 49, 63 i 65 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w kontekście różnic w traktowaniu

dywidend wypłacanych funduszom inwestycyjnym będącym rezydentami podatkowymi i funduszom niebędącym takimi rezydentami.

Stan faktyczny sprawy dotyczył funduszu inwestycyjnego Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, mającego siedzibę w USA. Fundusz ten, będąc udziałowcem polskich spółek, otrzymywał od nich dywidendy obciążone 15 % WHT. Powołując się na przysługujące mu zwolnienie, złożył wniosek o zwrot nadpłaty WHT za lata 2005 i 2006. Organ podatkowy odmówił zwrotu, argumentując, że fundusz nie spełnia warunków zwolnienia podatkowego przewidzianych w polskiej ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 10 i 10a ustawy CIT fundusze inwestycyjne mające siedzibę w Polsce (oraz państwach UE/EOG) były zwolnione z podatku dochodowego od dywidend, przy spełnieniu pozostałych warunków, podczas gdy fundusze inwestycyjne mające siedzibę w państwach trzecich, takich jak Stany Zjednoczone, nie mogły korzystać z tego zwolnienia. W związku z tym dywidendy wypłacane funduszom inwestycyjnym z państw trzecich były opodatkowane według stawki 19 %, chyba że umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania przewidywała obniżoną stawkę.

Trybunał rozważył, czy takie różnicowanie traktowania dywidend jest zgodne z art. 63 TFUE dotyczącym swobodnego przepływu kapitału. Trybunał stwierdził, że przepisy krajowe, które wykluczają zwolnienie podatkowe dla dywidend wypłacanych funduszom inwestycyjnym mającym siedzibę w państwie trzecim, stanowią ograniczenie swobodnego przepływu kapitału. Trybunał uznał, że fundusze inwestycyjne niebędące rezydentami podatkowymi znajdują się w sytuacji obiektywnie porównywalnej z funduszami będącymi rezydentami podatkowymi, ponieważ w obu przypadkach osiągnięte zyski mogą być przedmiotem podwójnego opodatkowania w wymiarze ekonomicznym lub opodatkowania kaskadowego.

Trybunał podkreślił, że przepisy krajowe, które różnicują traktowanie dywidend w zależności od miejsca siedziby funduszu inwestycyjnego, mogą zniechęcać fundusze inwestycyjne z siedzibą w państwie trzecim do inwestowania w udziały spółek z siedzibą w Polsce, jak również zniechęcać inwestorów będących rezydentami w Polsce do nabywania udziałów w funduszach inwestycyjnych niebędących rezydentami. W związku z tym takie przepisy mogą prowadzić do ograniczenia swobodnego przepływu kapitału, zakazanego na mocy art. 63 TFUE.

Trybunał zbadał również, czy takie ograniczenie może być uzasadnione w świetle postanowień traktatu. W szczególności Trybunał rozważył, czy ograniczenie to może być uzasadnione

koniecznością zapewnienia skuteczności kontroli podatkowych. TSUE stwierdził, że konieczność zapewnienia skuteczności kontroli podatkowych może stanowić nadrzędny wzgląd interesu ogólnego, który może uzasadniać ograniczenie wykonywania podstawowych swobód zagwarantowanych przez traktat. Jednakże Trybunał uznał, że w przypadku, gdy istnieją umowy o wzajemnej pomocy administracyjnej między państwem członkowskim a państwem trzecim, które umożliwiają krajowym organom podatkowym zweryfikowanie informacji przekazanych przez fundusz inwestycyjny, takie ograniczenie nie jest uzasadnione.

W sprawie C-190/12 Trybunał stwierdził, że istnieją ramy prawne wzajemnej pomocy administracyjnej między Polską a państwami trzecimi (w tym przypadku USA), które umożliwiają wymianę informacji niezbędnych do stosowania przepisów podatkowych. W związku z tym Trybunał uznał, że polskie przepisy wykluczające zwolnienie podatkowe dla dywidend wypłacanych funduszom inwestycyjnym mającym siedzibę w państwie trzecim są niezgodne z art. 63 TFUE i 65 TFUE.

W kontekście uzasadnienia konieczności zachowania spójności systemu podatkowego, Trybunał stwierdził, że zwolnienie podatkowe przewidziane w polskich przepisach nie jest uzależnione od opodatkowania dochodów wypłacanych uczestnikom funduszy inwestycyjnych. W związku z tym nie można uznać, że różnicowanie traktowania dywidend jest uzasadnione koniecznością zachowania spójności systemu podatkowego.

Trybunał odrzucił również argumenty dotyczące konieczności zachowania zrównoważonego podziału kompetencji podatkowych oraz zachowania wpływów podatkowych. Trybunał uznał, że obniżenie wpływów podatkowych nie może być postrzegane jako nadrzędny wzgląd interesu ogólnego, który może uzasadniać ograniczenie swobodnego przepływu kapitału.

Opisany wyrok wpisuje się w linię interpretacyjną TSUE propagującą zakaz dyskryminacji funduszy niebędących rezydentami podatkowymi. Niemniej można go postrzegać jako wyrok precedensowy, jako że odnosi się wprost do funduszu inwestycyjnego z państwa trzeciego (USA), podczas gdy inne wyroki TSUE dotyczą, co do zasady, funduszy z państw członkowskich.

Z ogólnej argumentacji TSUE w odniesieniu do zasady swobody przepływu kapitału oraz z ugruntowanej linii orzeczniczej sądów administracyjnych wynika, że choć orzeczenie TSUE w sprawie C190/12 Emerging Markets dotyczy funduszy inwestycyjnych, ma również zastosowanie do funduszy emerytalnych z państw z siedzibą spoza UE i EOG.

Do wyroku TSUE w sprawie *Emerging Markets*, w kontekście funduszy emerytalnych, odwoływały się w szczególności wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego (NSA) z 7 marca 2024 r., sygn. akt II FSK 1608/23, oraz z 3 października 2023 r., sygn. akt II FSK 1324/22, wydane odpowiednio dla kanadyjskiego i amerykańskiego funduszu emerytalnego. Według NSA z wyroku TSUE w sprawie *Emerging Markets* wynika, że miejsce siedziby danego podmiotu nie może stanowić kryterium różnicującego, a uwagi sformułowane w tym wyroku TSUE odnieść należy także do funduszy emerytalnych.

Takie podejście potwierdzają również wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z 7 września 2016 r., sygn. akt I SA/Wr 250/16 oraz I SA/Wr 244/16, w świetle których wspólnotową zasadę swobody przepływu kapitału należy odnieść szerzej również do funduszy emerytalnych, a tezy zawarte we wskazanym wyroku TSUE w sprawie dotyczą nie tylko funduszy, których bezpośrednio spór dotyczył, ale również funduszy emerytalnych.

2. Zmiana warunku zarządzania funduszem inwestycyjnym (zarządzanie wewnętrze).

Istotną zmianą proponowaną w ramach przedstawionego projektu, w związku z wyrokiem TSUE w sprawie C-18/23, jest przeformułowanie warunku zawartego w art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. f ustawy CIT. Przepis ten uzależnia przyznanie zwolnienia zagranicznym instytucjom wspólnego inwestowania od tego, czy są zarządzane przez zewnętrzne podmioty, które działają na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru. Proponuje się przeformułowanie diskutowanego warunku tak, aby miał on charakter bardziej ogólny, tj. dozwalał formę zarządzania zgodną z przepisami danego państwa i obejmował również zarządzanie wewnętrzne.

Realizacja wyroku TSUE w sprawie C-18/23 wymaga jednakże dwojakiego podejścia. Zgodnie bowiem z regulacjami z zakresu alternatywnych instytucji wspólnego inwestowania (alternatywnych funduszy inwestycyjnych / alternatywnych spółek inwestycyjnych) zarówno dyrektywa PE i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (**dyrektywa AIFMD**), zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010, jak i ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, w przypadku wewnętrznie zarządzanych alternatywnych funduszy inwestycyjnych (dalej: **ustawa o funduszach inwestycyjnych**) uznaje

zarządzającego alternatywnym funduszem inwestycyjnym (ZAFI) za tożsamego z alternatywnym funduszem inwestycyjnym, który w takiej sytuacji uzyskuje zezwolenie jako ZAFI. Wynika to z faktu, że regulacje unijne z zakresu alternatywnych funduszy inwestycyjnych są skierowane do zarządzających tymi funduszami, a nie samych funduszy. Dlatego w zmianie lit. f wskazano wprost, że w przypadku gdy instytucje wspólnego inwestowania są wewnętrznie zarządzane, instytucje te prowadzą swoją działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym państwa, w którym mają siedzibę, na zarządzanie takimi instytucjami wspólnego inwestowania. Odmienne podejście zostało jednak przyjęte w prawie unijnym w przypadku instytucji wspólnego inwestowania typu UCITS. *Dyrektywa PE i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (dyrektywa UCITS)* reguluje bowiem zarówno działalność instytucji wspólnego inwestowania typu UCITS, jak również podmiotów zarządzających tymi instytucjami. Co istotne, wewnętrznie zarządzanymi instytucjami wspólnego inwestowania typu UCITS, co do zasady, są spółki inwestycyjne, które nie wyznaczyły zewnętrznej spółki zarządzającej posiadającej zezwolenie na działalność zgodnie z dyrektywą 2009/65/WE. W przypadku takiej spółki inwestycyjnej ocena jej zdolności do wewnętrznego zarządzania dokonywana jest w trakcie procesu wydawania zezwolenia dla tej spółki na prowadzenie działalności jako przedsiębiorstwo wspólnego inwestowania. Mając na uwadze, że art. 6 ust. 1 pkt 10a w dużym stopniu określa warunki zwolnienia z CIT dla instytucji wspólnego inwestowania typu UCITS (w odniesieniu do UE), w warunku wskazanym w lit. f rozpoznano również ten przypadek, wskazując, że w przypadku gdy instytucje wspólnego inwestowania są wewnętrznie zarządzane, instytucje te prowadzą swoją działalność na podstawie zezwolenia, o którym mowa w lit. c.

Wyjaśnienia przy tym wymaga, że ustawa o funduszach inwestycyjnych nie przewiduje możliwości tworzenia w Polsce wewnętrznie zarządzanych instytucji wspólnego inwestowania typu UCITS. Instytucje takie mogą być wyłącznie tworzone jako fundusze inwestycyjne otwarte zarządzane zewnętrznie przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych (ustawa ta przewiduje możliwość wewnętrznego zarządzania wyłącznie w przypadku alternatywnych funduszy inwestycyjnych, jakimi są alternatywne spółki inwestycyjne).

Dodatkowo w lit. f doprecyzowano, że zezwolenie podmiotu, który zarządza instytucją wspólnego inwestowania, ma być zezwoleniem na zarządzanie taką instytucją. Obecnie mowa jest o prowadzeniu przez podmiot zarządzający swojej działalności na podstawie zezwolenia

właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym państwa, w którym podmiot ten ma siedzibę, co mogło być mylnie interpretowane, że wystarczające jest jakiekolwiek zezwolenie, niezwiązane z zarządzaniem instytucjami wspólnego inwestowania.

Zatem, zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. f, zwolnienie będzie przysługiwało również instytucjom wspólnego inwestowania zarządzanym wewnątrz, jeżeli instytucje te prowadzą swoją działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym państwa, w którym mają siedzibę, na zarządzanie takimi instytucjami wspólnego inwestowania albo zezwolenia, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. c. Pozwoli to na utrzymanie przewidzianego dotychczas w polskich przepisach CIT odpowiedniego standardu w zakresie ochrony inwestorów i zabezpieczenia ryzyka, który wyraża się poprzez odpowiednie wymogi względem zarządzającego. Warunek zezwolenia na zarządzanie funduszem oznacza, że spełnione będą, co do zasady, bardziej rygorystyczne wymogi, w szczególności w zakresie raportowania, zabezpieczenia ryzyka i weryfikacji osób zarządzających.

Należy zaznaczyć, że rozszerzenie zwolnienia na skutek wyroku TSUE ma zapewnić brak dyskryminacji podmiotów porównywalnych do podmiotów obecnie objętych zwolnieniem. Przyjęcie porównywalności tych warunków m.in. odzwierciedla standardy przewidziane Dyrektywą UCITS, w tym odnoszące się do instytucji wspólnego inwestowania, które nie wyznaczyły spółki zarządzającej (działających w formie statutowej)³. W przypadku takiego zarządu wewnętrznego standardy UCITS przewidują w szczególności określone wymogi względem dyrektorów spółki inwestycyjnej.

Proponowana zmiana wpłynie na możliwość stosowania zwolnienia zarówno na podstawie ww. art. 6 ust. 1 pkt 10a ustawy CIT (tj. dla zagranicznych funduszy inwestycyjnych typu otwartego, porównywalnych do funduszy typu UCITS), jak również na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 58 ustawy CIT (dla zagranicznych funduszy typu zamkniętego lub stosujących podobne zasady inwestycyjne, tj. funduszy, które mogą inwestować w szerszy katalog instrumentów lub praw majątkowych niż fundusze typu otwartego, porównywalnych do funduszy alternatywnych działających na gruncie dyrektywy AIFMD). W odniesieniu do funduszy typu zamkniętego, dla zapewnienia porównywalności do obecnego zwolnienia, celowe jest utrzymywanie

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS).

podobnych standardów w zakresie ochrony inwestorów i zabezpieczenia ich poziomu ryzyka, jak w przypadku funduszy typu otwartego. Standardy te wyrażone są m.in. poprzez wymogi wobec zarządzających (zarówno podmiotów zewnętrznych / spółek zarządzających, jak i wewnętrznie zarządzających, działających na podstawie odpowiedniego zezwolenia właściwych organów nadzoru na zarządzanie danym funduszem).

Ponadto, odnosząc się do alternatywnych funduszy inwestycyjnych, istotne jest, że przepisy o CIT nie przewidywały dotychczas zwolnienia podmiotowego ani szerokiego zwolnienia przedmiotowego dla wewnętrznie zarządzanych alternatywnych funduszy inwestycyjnych. Wewnętrznie zarządzane alternatywne spółki inwestycyjne (ASI) podlegają jedynie ograniczonemu zwolnieniu, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 58a ustawy CIT. Stąd zwolnienie, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 58 (odnoszące się do warunków wskazanych w art. 6 ust. 1 pkt 10a), nie mogło zostać rozszerzone na wszystkie alternatywne fundusze inwestycyjne zarządzane wewnętrznie. Ze względu na standardy ochrony ryzyka, jak również systematykę dotychczasowych zwolnień dla funduszy inwestycyjnych, proponuje się, aby zwolnienie wskazane w art. 6 ust. 1 pkt 10a objęło jedynie wewnętrznie zarządzane alternatywne fundusze inwestycyjne, które spełniają warunek, o którym mowa w lit. f. Zatem zwolnieniu podlegać będą jedynie takie alternatywne fundusze inwestycyjne lub fundusze typu zamkniętego, które działają na podstawie zezwolenia na zarządzanie (w tym na podstawie zezwolenia przyznanemu wewnętrznie zarządzającemu, tożsamemu z wewnętrznie zarządzanym funduszem).

Zarazem, aby uniknąć wątpliwości, w art. 17 ust. 11 pkt 2 doprecyzowano, iż – dla celów stosowania zwolnienia z CIT (WHT) – działalność funduszy inwestycyjnych typu zamkniętego, zarządzanych zewnątrz, tak jak dotychczas nie wymaga zezwolenia (a jedynie powiadomienia). Natomiast zezwolenia takiego wymaga działalność spółki zarządzającej w zakresie zarządzania tym funduszem, zgodnie z warunkiem wskazanym w art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. f. Tym samym, w przypadku posiadania zezwolenia przez spółkę zarządzającą, dla celów stosowania zwolnienia działalność samego funduszu może wymagać tylko powiadomienia.

Jak zaznaczono wcześniej, podstawą do wskazanej zmiany jest wyrok TSUE z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie C-18/23 (F S.A. przeciwko Dyrektorowi Krajowej Informacji Skarbowej).

Stan faktyczny sprawy dotyczył funduszu F S.A., spółki akcyjnej prawa luksemburskiego działającej jako specjalistyczny fundusz inwestycyjny, zarządzanej wewnętrznie przez zarząd,

który został również wpisany na listę zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi prowadzoną przez luksemburską komisję nadzoru nad rynkiem finansowym (CSSF). Organ podatkowy uznał, że fundusz F nie spełnia warunku zarządzania przez podmiot zewnętrzny, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. f, co jest wymagane do skorzystania ze zwolnienia podatkowego.

Sprawa była analizowana przede wszystkim na tle art. 63 TFUE (zasady swobodnego przepływu kapitału), jak również na tle dyrektywy 2009/65/WE, która reguluje przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS). Artykuł 29 ust. 1 dyrektywy przewiduje, że spółki inwestycyjne mogą działać bez wyznaczenia spółki zarządzającej, pod warunkiem że posiadają odpowiedni kapitał założycielski i spełniają określone warunki dotyczące struktury organizacyjnej i nadzoru.

TSUE uznał, że krajowe przepisy przewidujące zwolnienie z CIT jedynie dla przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania zarządzanych przez podmiot zewnętrzny stanowią ograniczenie swobodnego przepływu kapitału, co jest zakazane przez artykuł 63 TFUE. W tym względzie Trybunał przypomniał, że ustawodawstwo krajowe, które stosuje się bez rozróżnienia do podmiotów gospodarczych będących i niebędących rezydentami, może również stanowić ograniczenie swobodnego przepływu kapitału. Jest tak w szczególności w przypadku, gdy przepisy krajowe, stosowane bez rozróżnienia do podmiotów będących rezydentami i niebędących rezydentami, zastrzegają możliwość uzyskania korzyści podatkowej w sytuacjach, w których podmiot gospodarczy spełnia warunki lub obowiązki, które ze względu na ich charakter lub *de facto* są właściwe dla rynku krajowego, tak że jedynie podmioty działające na rynku krajowym mogą spełnić te warunki lub obowiązki, a podmioty niebędące rezydentami mające porównywalne cechy zazwyczaj ich nie spełniają. Odnosząc się do sprawy będącej przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, TSUE zwrócił uwagę, że fundusze inwestycyjne, o których mowa w tym wyroku (*należy odnotować, że TSUE pominął alternatywne fundusze inwestycyjne, jakimi są alternatywne spółki inwestycyjne*) mogą zostać utworzone w Polsce tylko wtedy, gdy zdecydują się na zarządzanie zewnętrzne, a nieuniknioną i nieprzypadkową konsekwencją takiego warunku jest to, że jedynie przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania utworzone w innym państwie członkowskim mogą nie spełniać warunku dotyczącego sposobu zarządzania zewnętrznego. W efekcie tylko one nie mogą być dopuszczone do zwolnienia z podatku swoich dochodów.

Zatem Trybunał stwierdził, że przepisy wymagające zarządzania przez podmiot zewnętrzny mogą zniechęcać przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania z innych państw członkowskich do inwestowania w Polsce, wprowadzając różnicę w traktowaniu ze względu na sposób zarządzania, co może prowadzić do niekorzystnego traktowania przedsiębiorstw zarządzanych wewnętrznie. Wyłączenie przedsiębiorstw zarządzanych wewnętrznie z możliwości skorzystania ze zwolnienia podatkowego stanowi zatem ograniczenie swobodnego przepływu kapitału.

Trybunał nie znalazł przy tym podstaw do tego, aby uznać, że w analizowanym przypadku mamy do czynienia z odmiennym traktowaniem dozwolonym na podstawie art. 65 ust. 1 lit. a) TFUE. W ocenie Trybunału przedsiębiorstwa zarządzane wewnętrznie nie znajdują się w sytuacji obiektywnie odmiennej od przedsiębiorstw zarządzanych zewnętrznie w kontekście zwolnienia podatkowego, a cel zwolnienia podatkowego, jakim jest uniknięcie podwójnego opodatkowania dochodów z inwestycji, powinien być osiągnięty niezależnie od sposobu zarządzania przedsiębiorstwem. Trybunał nie uznał również celu ochrony inwestorów jako uzasadnionej podstawy do odmiennego traktowania funduszy inwestycyjnych zarządzanych wewnętrznie.

Omawiany wyrok wpisuje się w szerszą linię orzeczeń TSUE propagującą zakaz dyskryminacji funduszy niebędących rezydentami, w szczególności z uwagi na kwestie regulacyjne wynikające z prawa lokalnego (przykładowo: sprawy Aberdeen Property Fininvest Alpha [C-303/07], Santander [C-338/11], Allianzgi-Fonds [C-545/19], SCPI v. Finland [C-342/20].

3. Rozszerzenie wymogów w zakresie wymiany informacji.

Cel wprowadzenia nowych wymogów

Obecnie zwolnienia dla zagranicznych funduszy inwestycyjnych i zagranicznych funduszy emerytalnych stosuje się pod warunkiem istnienia podstawy prawnej do wzajemnej pomocy informacyjnej, wynikającej – zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy CIT – zasadniczo z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania („UPO”).

Jednakże w świetle znaczącego rozszerzenia zakresu zwolnienia, tj. na fundusze z państw trzecich, podstawa ta jest niewystarczająca. Stąd w przypadku zagranicznych instytucji wspólnego inwestowania projekt ustawy wprowadza dodatkowe warunki w zakresie wymiany informacji w zakresie CRS.

Standard CRS (ang. *Common Reporting Standard – standard automatycznej wymiany informacji o rachunkach finansowych w sprawach podatkowych*) został wypracowany na poziomie OECD w 2014 r., w drodze przyjęcia wielostronnego porozumienia właściwych władz w sprawie automatycznej wymiany informacji o rachunkach finansowych (tzw. *CRS Multilateral Competent Authority Agreement – CRS MCAA*). Powyższe wielostronne porozumienie umożliwiło automatyczną wymianę informacji podatkowych pomiędzy sygnatariuszami w oparciu o ww. standard automatycznej wymiany informacji podatkowych (CRS). Przystąpiło do niego globalnie ok. 120 państw. Standard CRS jest także wdrażany na poziomie państw członkowskich UE (tzw. Dyrektywa DAC2). FATCA jest odpowiednikiem standardu CRS dotyczącym wymiany informacji podatkowych z USA. Celem CRS jest zwalczanie unikania opodatkowania i zapewnienie integralności systemów podatkowych poprzez automatyczną wymianę informacji o rachunkach finansowych (w tym również rachunkach prowadzonych przez instytucje wspólnego inwestowania) pomiędzy krajami uczestniczącymi. Dzięki temu organy podatkowe mogą skuteczniej identyfikować dochody i aktywa osób i podmiotów unikających opodatkowania.

Zawężenie zakresu zwolnienia do podmiotów z państw, które uczestniczą w automatycznej wymianie informacji o rachunkach raportowanych CRS lub na potrzeby FATCA, pozwoli na ograniczenie stosowania zwolnienia przez podmioty nieuprawnione i zminimalizuje skalę potencjalnych nadużyć zwolnienia.

Art. 6 ust. 3a oraz art. 17 ust. 13

Mając na względzie powyższe, zgodnie z nowo dodanym art. 6 ust. 3a oraz art. 17 ust. 13 ustawy CIT, ze zwolnienia będą mogły korzystać tylko instytucje wspólnego inwestowania z państw, wobec których istnieje podstawa prawna do automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych.

Ma to umożliwić uzyskiwanie przez właściwy organ (Szefa KAS) informacji o rachunkach prowadzonych przez instytucje wspólnego inwestowania na rzecz polskich rezydentów (zarówno osoby fizyczne, jak i podatników CIT).

Taką podstawę prawną będą stanowić przepisy innego państwa lub odpowiednich umów, które zobowiązują właściwy organ tego państwa do przekazywania informacji, w drodze automatycznej wymiany, właściwemu organowi Rzeczypospolitej Polskiej (Szefowi KAS) –

podobnie do przepisów ustawy o wymianie informacji podatkowych⁴, które obligują Szefa KAS do przekazywania organom innych państw informacji o instytucjach wspólnego inwestowania będących polskimi rezydentami podatkowymi.

Taka podstawa prawna może wynikać z podpisania przez dane państwo wielostronnej umowy CRS MCAA (lub wdrożenia dyrektyw unijnych przyjętych na jej podstawie), innych umów o automatycznej wymianie informacji podatkowych w ramach standardu CRS (Common Reporting Standard), jak również z umowy bilateralnej z USA dotyczącej FATCA⁵.

Systematyzując tę kwestię, podstawa prawna do uzyskania, w drodze automatycznej wymiany, przez Szefa KAS, informacji dotyczących rachunków prowadzonych przez instytucje wspólnego inwestowania może wynikać:

- 1) z przepisów innego państwa członkowskiego UE wdrażających art. 8 ust. 3a *Dyrektywy Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylającej dyrektywę 77/799/EWG*⁶, regulujących automatyczną wymianę informacji zgodnie z zakresem danym określonym ww. art. 8 ust. 3a dyrektywy [Zarazem należy zwrócić uwagę, że inne państwa członkowskie stanowią państwa uczestniczące, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 25 lit. a ustawy o wymianie informacji podatkowych.]
albo
- 2) z przepisów państw uczestniczących w rozumieniu art. 24 ust. 1 pkt 25 lit. b lub c ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami lub zapisów odpowiednich porozumień z Unią Europejską, regulujących automatyczną wymianę zgodnie z zakresem danych kierunkowo zgodnym z art. 34 ust. 1 pkt 1–3 ustawy o wymianie informacji podatkowych.

Państwa, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 25 lit. b, obejmują państwa inne niż państwa członkowskie UE, które wdrożyły standard CRS będący częścią CRS MCAA (*wielostronnego porozumienia właściwych władz w sprawie automatycznej wymiany informacji o rachunkach finansowych*).

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 1588, z późn. zm., dalej: **ustawa o wymianie informacji podatkowych**.

⁵ Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końcowych, podpisanych w Warszawie dnia 7 października 2014 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1647 oraz z 2017 r. poz. 158).

⁶ Dz. Urz. UE L 64 z 11.03.2011, str. 1, z późn. zm.

Projektowane przepisy wskazują w tym zakresie również na państwa, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 25 lit. c, tj. wybrane państwa, z którymi Unia Europejska zawarła porozumienia stanowiące podstawę automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych zawartych przez Unię Europejską.

albo

- 3) w przypadku USA – z art. 2 Umowy FATCA.

Z perspektywy zwolnienia CIT istotny jest fakt uczestnictwa państwa siedziby funduszu w systemie CRS (albo FATCA). Zakłada się, że w takim przypadku automatycznej wymianie podlegać będzie co najmniej minimalny zakres danych pozwalających na identyfikację posiadacza rachunku. W Polsce taki zakres danych reguluje art. 34 ust. 1 ustawy o wymianie informacji podatkowych; stąd projektowane wskazują na kluczowe pkt 1–3 tej regulacji. Chodzi zatem o zakres kierunkowo podobny, z możliwością określonych odstępstw wynikających ze specyfiki ustawodawstwa poszczególnych państw.

Zakłada się, że nowy wymóg nie wpłynie negatywnie na stosowanie zwolnienia przez instytucje wspólnego inwestowania z państw UE lub EOG, które są do niego uprawnione na bazie dotychczas obowiązujących przepisów, przy spełnieniu pozostałych ustawowych warunków. Jak wspomniano, podstawa prawna do automatycznej wymiany tych informacji wynika w tym przypadku z wdrożenia przez państwa członkowskie ww. *Dyrektywy Rady 2011/16/UE*, zmienionej dyrektywą Rady 2014/107/UE z dnia 9 grudnia 2014 r. 7 (tj. tzw. **Dyrektywą DAC2**). Państwa członkowskie zostały zobowiązane do implementacji Dyrektywy DAC2 do swoich lokalnych ustawodawstw, co do zasady, nie później niż do dnia 31 grudnia 2015 r. Ponadto, odnosząc się do państw należących do EOG, a niebędących państwami członkowskimi UE, tj. Islandii, Norwegii i Liechtensteinu, państwa te – na dzień 1 sierpnia 2025 r. – są sygnatariuszami *CRS MCAA*.⁸

⁷ Dyrektywa Rady 2014/107/UE z dnia 9 grudnia 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania (*Dz. Urz. UE L 359 z 16.12.2014, s. 1–29*).

⁸ Państwa te widnieją wśród sygnatariuszy zgodnie z zestawieniami sygnatariuszy MCAA i Addendum na dedykowanej stronie OECD: <https://www.oecd.org/en/topics/international-standards-on-tax-transparency.html>. Aktywny status automatycznej wymiany informacji pomiędzy Islandią, Norwegią i Liechtensteinem a Polską potwierdza zestawienie ze strony OECD, datowane na 4 lipca 2025 r.: <https://www.oecd.org/en/topics/sub-issues/international-standards-on-tax-transparency/automatic-exchange-of-information-exchange-relationships.html>. Warto odnotować, że obszar współpracy z państwami nieczłonkowskimi stał się także przedmiotem relacji umownych z UE – zob. np. *Umowa między Unią Europejską a Księstwem Liechtensteinu w sprawie automatycznej wymiany informacji finansowych w celu poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych*.

W praktyce, w przypadku instytucji wspólnego inwestowania z siedzibą w państwach spoza UE/EOG, podatnicy lub płatnicy będą zobowiązani do weryfikacji podstawy prawnej, na dzień dokonania wypłaty należności, na podstawie aktualnych, publicznie dostępnych informacji w zakresie państw będących sygnatariuszami CRS MCAA, w szczególności publikowanych przez OECD. W tym zakresie należy zauważyć, że zgodnie z przepisami ustawy o wymianie informacji podatkowych minister właściwy do spraw finansów corocznie, w terminie do dnia 31 marca, ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” listę państw uczestniczących, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 25 lit. b i c tej ustawy. Ponadto Minister właściwy do spraw finansów publicznych zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego tego ministra listę państw uczestniczących, o których mowa w ust. 1 pkt 25 lit. b i c ustawy o wymianie informacji, i dokonuje jej bieżącej aktualizacji. Niemniej, w szczególności mając na względzie, że obwieszczenie ogłaszane jest za rok poprzedni, podatnik lub płatnik obowiązany jest do weryfikacji i aktualizacji podstawy prawnej na dzień dokonania płatności.

Nowe warunki należy spełnić łącznie z dotychczasowymi warunkami, o których mowa w art. 6 ust. 3 albo art. 17 ust. 12, w zakresie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Jednakże nowe warunki, o których mowa w art. 6 ust. 3a oraz art. 17 ust. 13, **nie dotyczą zagranicznych funduszy emerytalnych**, mając na względzie specyficzne wyłączenia na gruncie CRS dla tego typu instytucji.

Ponadto należy zaznaczyć, że art. 6 ust. 3 oraz art. 17 ust. 12, jak również nowo dodane warunki zawarte w art. 6 ust. 3a i art. 17 ust. 13, **nie dotyczą również potencjalnego przypadku, w którym instytucja wspólnego inwestowania (fundusz inwestycyjny) posiada siedzibę w państwie innym niż Rzeczpospolita Polska, lecz – ze względu w szczególności na miejsce zarządu – jest uznawana za polskiego rezydenta podatkowego** (podatnika, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy CIT). Taki fundusz inwestycyjny, o charakterze hybrydowym, będzie podlegał przepisom ustawy CIT, jak również przepisom ustawy o wymianie informacji podatkowych. Stąd odpowiednie informacje podatkowe lub informacje o rachunkach raportowanych będą dostępne dla polskich organów administracji skarbowej i wymogi dotyczące innych państw będą w tym zakresie nieadekwatne. Zatem w przypadku takiego funduszu nie bada się warunków, o których mowa w art. 6 ust. 3 i 3a oraz art. 17 ust. 12 i 13 – taki fundusz będzie uprawniony do zwolnienia, o ile spełni pozostałe ustawowe warunki w tym zakresie.

Art. 26 ust. 1h

Zarazem dla celów uspoólnienia przepisów ustawy wprowadzono zmianę dostosowującą treść art. 26 ust. 1h (referującego do wymiany informacji) do nowo dodanych warunków zawartych w art. 6 ust. 3a i art. 17 ust. 13 oraz do zmian wynikających z rezygnacji z wymogu posiadania przez fundusz siedziby w państwie członkowskim UE lub należącym do EOG. W świetle art. 26 ust. 1g i 1h dodatkowo do wymogów dotyczących wymiany informacji, określonych w art. 6 ust. 3 i 3a albo art. 17 ust. 12 i 13, podatnik będzie zobowiązany przedstawić płatnikowi odpowiednie dokumenty, tj. certyfikat rezydencji oraz oświadczenie dotyczące rzeczywistego właściciela i co do spełnienia warunków zwolnienia. Tym samym proponowana zmiana przepisu ma wyłącznie charakter dostosowawczy.

4. Ograniczenia anty-abuzywne.

(art. 1 pkt 3 projektu)

Przedstawiony projekt wiąże się z istotnym rozszerzeniem zakresu zwolnienia dla zagranicznych funduszy inwestycyjnych, co może zwiększać pole do potencjalnych nadużyć i prób korzystania ze zwolnienia przez podmioty nieuprawnione lub tworzące struktury o charakterze sztucznym. Aby przeciwdziałać potencjalnym nadużyciom w tym zakresie, proponuje się rozszerzenie art. 22c ustawy CIT o odwołanie do art. 17 ust. 1 pkt 58 ustawy CIT (przy czym mając na względzie równe traktowanie podmiotów krajowych i zagranicznych, konieczne jest analogiczne odwołanie do pkt 57 regulującego zwolnienia m.in. dla funduszy inwestycyjnych zamkniętych).

Tym samym zwolnienie nie będzie przysługiwało zagranicznym funduszom alternatywnym, funduszom typu zamkniętego lub stosującym podobną politykę inwestycyjną, jeżeli zostanie uznane, że skorzystanie ze zwolnienia określonego w tych przepisach było:

- 1) sprzeczne w danych okolicznościach z przedmiotem lub celem tych przepisów;
- 2) głównym lub jednym z głównych celów dokonania transakcji lub innej czynności albo wielu transakcji lub innych czynności, a sposób działania był sztuczny.

Regulacja ta umożliwi więc zweryfikowanie m.in., czy zwolnienie zostało faktycznie zastosowane do formy zbiorowego inwestowania dla uniknięcia podwójnego opodatkowania jej uczestników. Zatem takie ograniczenie będzie stanowiło dodatkowe narzędzie dla organów podatkowych do podważenia zwolnienia dla danego funduszu inwestycyjnego, jeżeli okoliczności sprawy będą wskazywać na nadużycie.

5. Warunek podlegania opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości dochodów.

Ponadto przedstawiony projekt przewiduje uzupełnienie warunku wskazanego w art. 6 ust. 1 pkt 10a **lit. a** ustawy CIT poprzez odniesienie się do państwa siedziby **lub zarządu** danej instytucji wspólnego inwestowania w miejsce wyłącznie państwa siedziby tej instytucji. Na zasadzie analogii, podobną zmianę proponuje się w warunku zawartym w art. 6 ust. 1 pkt 11a lit. a, dotyczącym zagranicznych funduszy emerytalnych.

Zmiana ta ma na celu w szczególności zapewnienie większej spójności systematyki przepisów ustawy CIT. Proponowane doprecyzowanie odzwierciedla w lepszym stopniu pojęcie rezydencji podatkowej, którą wyznacza się, co do zasady, w przepisach wielu państw i w kontekście umów o unikanie podwójnego opodatkowania, w zależności od siedziby lub efektywnego zarządu w danym państwie.

Tym samym po zmianie zagraniczne fundusze inwestycyjne lub fundusze emerytalne będą spełniać omawiany warunek z lit. a, jeżeli podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągania, w państwie siedziby funduszu albo w innym państwie, jeżeli to w tym innym państwie dany fundusz posiada rezydencję podatkową (podlega nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu). Oznacza to, że jeżeli fundusz posiada siedzibę w danym państwie, lecz w innym państwie – z uwagi na sprawowanie efektywnego zarządu z tego innego państwa w rozumieniu właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania – występuje jako podatnik CIT, fundusz ten będzie mógł wykazać spełnienie warunku zawartego w art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. a (oraz pkt 11a lit. a), odwołując się do państwa, w którym podlega de facto nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu i występuje jako podatnik CIT.

Zatem uzupełnienie przepisu poprzez dodanie wyrazów „lub zarządu” wpisuje się bardziej spójnie w koncepcję rezydencji podatkowej.

Zmiana ta wpisuje się również w założenia „anty-dyskryminacyjne” wyrażane w orzecznictwie TSUE. Jak bowiem wskazano wcześniej, z linii orzeczniczej TSUE wynika, że państwa członkowskie nie mogą traktować funduszy inwestycyjnych mniej korzystnie ze względu na rezydencję w danym państwie – narusza to zasadę swobodnego przepływu kapitału (art. 63 TFUE). Przykładowe wyroki TSUE w tym zakresie obejmują sprawy Aberdeen Property Fininvest Alpha (C-303/07), Santander (C-338/11), Allianzgi-Fonds (C-545/19) lub SCPI v.

Finland (C-342/20). Dyskryminacja ta może być bezpośrednia (np. odmowa zwolnienia podatkowego) lub pośrednia (np. uzależnienie preferencji od danej formy prawnej). Istotne są w tym zakresie względy porównywalności – fundusz z siedzibą w innym państwie powinien być traktowany jak krajowy, jeśli jego struktura, cel i sposób działania są porównywalne z funduszami krajowymi korzystającymi z preferencji.

Jeżeli zatem dany fundusz podlega opodatkowaniu od całości swoich dochodów w państwie swojego zarządu (jako państwie rezydencji) i spełnia pozostałe ustawowe warunki regulacyjne (w tym fundusz podlega odpowiedniemu nadzorowi, posiada depozytariusza i prowadzi działalność określonego rodzaju), mając na celu uniknięcie dyskryminacji na tle rezydencji podatkowej, fundusz ten powinien być uprawniony do zwolnienia na podobnych zasadach, jak pozostałe fundusze, które podlegają opodatkowaniu od całości dochodów w państwie swojej siedziby.

Należy zauważyć, że warunek art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. a ustawy CIT, po zmianach, będzie spełniony również w przypadku, gdy instytucja wspólnego inwestowania posiada siedzibę w innym państwie, lecz podlega nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy CIT (a zatem jest polskim rezydentem podatkowym). Jeżeli zatem dany fundusz podlega opodatkowaniu od całości swoich dochodów w państwie swojego zarządu (jako państwie rezydencji) i spełnia pozostałe ustawowe warunki regulacyjne (w tym fundusz podlega odpowiedniemu nadzorowi, posiada depozytariusza i prowadzi działalność określonego rodzaju), mając na celu uniknięcie dyskryminacji na tle rezydencji podatkowej, fundusz ten powinien być uprawniony do zwolnienia na podobnych zasadach, jak pozostałe fundusze, które podlegają opodatkowaniu od całości dochodów w państwie swojej siedziby.

Powyższe dotyczy również funduszy z siedzibą w innym państwie niż Rzeczpospolita Polska, lecz będących polskimi rezydentami. Jeżeli taki fundusz podlega opodatkowaniu od całości dochodów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i spełni pozostałe regulacyjne warunki ustawowe, powinien być uprawniony do zwolnienia podobnie jak inne fundusze zagraniczne (oraz na zasadach porównywalności do krajowych funduszy inwestycyjnych).

Finalnie należy zauważyć, że omawiany warunek **dotyczy wprost funduszu** (instytucji wspólnego inwestowania lub podmiotu prowadzącego program emerytalny), a **nie dotyczy spółki zarządzającej funduszem** (jeżeli dany fundusz zarządzany jest zewnątrz). Oznacza

to, że fundusz nie będzie mógł wykazać spełnienia omawianego warunku poprzez odwołanie się do państwa rezydencji spółki zarządzającej i przedstawienie jej certyfikatu rezydencji. Proponowana zmiana nie ma na celu umożliwienie arbitralności, tj. wyboru pomiędzy państwem rezydencji funduszu a państwem rezydencji spółki zarządzającej, w celu uzyskania potencjalnych korzyści podatkowych. Tego typu działania byłyby wprost sprzeczne z celem niniejszego przepisu.

5. Przepisy przejściowe i końcowe.

Zgodnie z art. 2 przepisy w znowelizowanym brzmieniu stosuje się, co do zasady, do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2026 r.

Natomiast art. 3 projektu wprowadza przepis przejściowy dotyczący podatników z rokiem podatkowym innym niż rok kalendarzowy (który rozpoczął się przed 1 stycznia 2026 r.). W takim przypadku do końca roku podatkowego podatnicy ci stosują przepisy w brzmieniu dotychczasowym. Wskazany przepis przejściowy może dotyczyć w szczególności podatników, o których mowa w pkt 3 niniejszego uzasadnienia (funduszy inwestycyjnych, które podlegają nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej).

Art. 4 stanowi, że projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2026 r. Jak zaznaczono na wstępie, konieczne jest niezwłoczne wejście w życie projektowanych przepisów ze względu na dostosowanie przepisów CIT do prawa wspólnotowego. Projektowane przepisy obejmują zmiany korzystne z perspektywy podatników (znaczące rozszerzenie prawa do zwolnienia), z pewnymi ograniczeniami przeciwdziałającymi nadużywaniu tego prawa.

III. DODATKOWE INFORMACJE

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt nie stwarza zagrożeń korupcyjnych.

Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jarosław Neneman Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Jarosław Szatański Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych w Ministerstwie Finansów, tel. (22) 694-42-61 e-mail: Sekretariat.DD@mf.gov.pl	Data sporządzenia 10 października 2025 r. Źródło Prawo wspólnotowe / orzecznictwo TSUE Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD248
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W świetle orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) przepisy ustawy CIT regulujące warunki zwolnienia dla zagranicznych funduszy inwestycyjnych (instytucji wspólnego inwestowania) zostały uznane za niezgodne z prawem wspólnotowym w zakresie, w jakim wykluczają ze zwolnienia:

- i. fundusze inwestycyjne zarządzane wewnątrznie (*wyrok w sprawie C-18/23, F.S.A. przeciwko Dyrektorowi Krajowej Informacji Skarbowej*) – obecnie zwolnieniami, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 10a i art. 17 ust. 1 pkt 58, objęte są wyłącznie fundusze zarządzane przez podmioty zewnętrzne (podobnie do polskich funduszy inwestycyjnych, które są tworzone, zarządzane i reprezentowane przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych);
- ii. fundusze inwestycyjne z siedzibą w państwach innych niż państwa członkowskie UE lub EOG (*wyrok w sprawie C-190/12, Emerging Markets (...) przeciwko Dyrektorowi Izby Skarbowej w Bydgoszczy*);

Zarazem, mając na względzie całokształt orzecznictwa TSUE w odniesieniu do funduszy inwestycyjnych oraz funduszy emerytalnych, które jest ukierunkowane na przeciwdziałanie ograniczeniom wspólnotowej zasady swobody przepływu kapitału, celowe jest, aby rozszerzenie zwolnienia na fundusze z państw trzecich objęło nie tylko zagraniczne fundusze inwestycyjne, ale również zagraniczne fundusze emerytalne.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W celu dostosowania przepisów ustawy CIT do wskazanych orzeczeń TSUE proponuje się:

- i. zmianę zdania wstępnego w art. 6 ust. 1 pkt 10a i pkt 11a oraz art. 17 ust. 1 pkt 58 ustawy CIT poprzez **usunięcie warunku posiadania przez instytucje wspólnego inwestowania i podatników prowadzących programy emerytalne siedziby w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim UE lub w innym państwie należącym do EOG**, przy założeniu, że spełnione będą odpowiednie wymogi w zakresie wymiany informacji;
- ii. przeformułowanie warunku zawartego w art. 6 ust. 1 pkt 10a **lit. f** ustawy CIT w taki sposób, aby obejmował on również instytucje wspólnego inwestowania zarządzane wewnątrznie, jeżeli instytucje te prowadzą swoją działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym państwa, w którym mają siedzibę, na zarządzanie takimi instytucjami wspólnego inwestowania albo zezwolenia, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 10a **lit. c**. [Warunek ten wpływa na możliwość stosowania zwolnienia zarówno na podstawie ww. art. 6 ust. 1 pkt 10a ustawy CIT, tj. dla zagranicznych funduszy typu otwartego, jak również na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 58 ustawy CIT, tj. dla zagranicznych funduszy typu zamkniętego lub stosujących podobne zasady inwestycyjne].

Ponadto projekt przewiduje zmianę mającą na celu większą spójność przepisów (uzupełnienie warunku wskazanego w art. 6 ust. 1 pkt 10a **lit. a** ustawy CIT poprzez odniesienie się do państwa siedziby lub zarządu danej instytucji wspólnego inwestowania w miejsce wyłącznie państwa siedziby tej instytucji). Zmiana ta pozwoli również na uregulowanie sytuacji specyficznych funduszy inwestycyjnych, które są rezydentami podatkowymi innego państwa niż państwo ich siedziby.

Projekt nie obejmuje przepisów wykraczających poza minimalne regulacje wymagane do realizacji obowiązków wynikających z prawa Unii Europejskiej, tj. wdraża bezpośrednio wymogi wynikające ze wskazanych orzeczeń TSUE, które są korzystne dla podatników. Tym niemniej, w związku ze znaczącym rozszerzeniem zakresu zwolnienia, w szczególności na fundusze inwestycyjne z państw trzecich, jak również na fundusze funkcjonujące w różnych reżimach prawnych i posiadające różną formę zarządzania, w celu ograniczenia nadużywania prawa do zwolnienia projekt przewiduje:

- dodatkowe wymogi w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych, odnoszące się do zagranicznych funduszy inwestycyjnych, określone w nowo dodawanym art. 6 ust. 3a oraz art. 17 ust. 13 ustawy CIT (Oznacza to, że z państwem siedziby lub zarządu funduszu inwestycyjnego powinna być zawarta - poza umową o unikaniu podwójnego opodatkowania – również umowa dotycząca automatycznej wymiany informacji

podatkowych w ramach standardu CRS lub FATCA, umożliwiającą uzyskiwanie przez Szefa KAS informacji o rachunkach prowadzonych przez instytucje wspólnego inwestowania na rzecz polskich rezydentów. W przypadku państw członkowskich UE warunek ten realizowany jest poprzez wdrożenie odpowiednich dyrektyw unijnych dotyczących automatycznej wymiany informacji.),

- możliwość zakwestionowania prawa do zwolnienia w przypadku nadużyć stwierdzonych na podstawie art. 22c ustawy CIT.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Ramy prawne i formy działania funduszy inwestycyjnych w ramach państw członkowskich UE są zharmonizowane jedynie co do wybranych aspektów (np. co do warunków działania funduszy typu UCITS w oparciu o Dyrektywę UCITS). W ramach UE (jak również wśród państw należących do OECD) występuje zatem duża różnorodność co do form prawnych, w jakich działają fundusze inwestycyjne (np. spółka kapitałowa, spółka osobowa, trust, „masa majątkowa”) i co do ograniczeń regulacyjnych, którym podlegają w państwach swojej siedziby lub zarejestrowania. Odnosząc się w szczególności do kwestii zarządzania, w niektórych państwach występują spółki zarządzające funduszem lub upoważnione podmioty zarządzające (np. Francja, Niemcy, Holandia) i to one mogą posiadać odpowiednie zezwolenia lub podlegać nadzorowi (np. Holandia), podczas gdy w innych państwach możliwy jest zarząd wewnętrzny (np. luksemburskie specjalistyczne fundusze inwestycyjne) przy spełnieniu określonych wymogów (np. posiadanie przez zarząd zezwolenia i wpisu na listę zarządzających).

Co do traktowania funduszy na gruncie CIT część funduszy inwestycyjnych nie posiada osobowości prawnej; stąd, nie jest podatnikiem CIT i nie korzysta z odpowiedniego zwolnienia na gruncie tego podatku. Ze względu na transparentność, przychody, koszty i odpowiedni podatek wykazywane są po stronie inwestorów funduszu. Przykładami takich funduszy są francuski *fonds commun de placement* lub niektóre fundusze luksemburskie. Część popularnych funduszy inwestycyjnych działa jednak jako osoby prawne. Przykładowo są to niektóre francuskie i luksemburskie fundusze inwestycyjne, będące spółkami prawa handlowego o kapitale zmiennym (*Société d'Investissement à Capital Variable - SICAV*), które co do zasady podlegają zwolnieniu z CIT.

Niemniej w kontekście przedłożonego projektu i porównywalnych rozwiązań innych państw istotne jest traktowanie podatkowe płatności dokonywanych przez podmioty/spółki z innych państw na rzecz zagranicznych funduszy inwestycyjnych (tj. czy takie płatności podlegają WHT i czy nie występuje odmienne traktowanie funduszy zagranicznych względem funduszy krajowych, które korzystają ze zwolnień lub preferencji podatkowych).

W tym zakresie, mając na względzie orzecznictwo TSUE dotyczące przepisów podatkowych innych państw członkowskich i lokalne orzecznictwo administracyjne, widoczne jest, że przepisy części państw przewidywały warunki, które zostały następnie zakwestionowane przez TSUE (w tym na tle postępowań zainicjowanych przez Komisję Europejską) lub przez sądy lokalne, jako dyskryminujące fundusze zagraniczne (przede wszystkim fundusze z siedzibą w innych państwach członkowskich, ale także z państw trzecich). Przykładowe wyroki TSUE w tym zakresie obejmują sprawy *Aberdeen Property Fininvest Alpha* (C-303/07), *Santander* (C-338/11), *Allianzgi-Fonds* (C-545/19), *SCPI v. Finland* (C-342/20). Jako jeden z przykładów można wymienić fińskie przepisy, które nie pozwalały na stosowanie zwolnienia wobec instytucji wspólnego inwestowania działających w formie spółek (ostatnia z wymienionych spraw: C-342/20).

Na tle orzecznictwa TSUE liczne państwa członkowskie podjęły lub deklarowały działania legislacyjne w celu dostosowania swoich przepisów, aby ograniczyć odmienne traktowanie podatkowe zagranicznych funduszy inwestycyjnych (tj. Belgia, Estonia, Francja, Niemcy, Węgry, Norwegia, Hiszpania, Włochy i Szwecja). Zakres zmian jest jednak zróżnicowany. W szczególności zmiany mogły obejmować tylko fundusze z innych państw członkowskich, z pominięciem orzeczeń TSUE nakazujących zakaz dyskryminacji funduszy z państw trzecich; niezależnie od tego w niektórych państwach – podobnie jak w Polsce – instytucje wspólnego inwestowania występują o zwrot podatku WHT bezpośrednio w oparciu o orzecznictwo TSUE.

Ponadto, na tle orzecznictwa TSUE, reguły ukierunkowane na brak dyskryminacji zagranicznych funduszy inwestycyjnych stosuje się analogicznie względem funduszy emerytalnych (przykładowo: C-641/17 *College Pension Plan of British Columbia*, C-39/23 *Keva*, C-252/14 *Pensioenfonds Metaal en Techniek* oraz C-342/10 *KE* przeciwko Finlandii). Podejście to jest także odzwierciedlone w orzecznictwie polskich sądów administracyjnych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Instytucje wspólnego inwestowania z państw trzecich (innych niż państwa UE lub EOG)	Poniżej 200 instytucji wspólnego inwestowania z państw trzecich. [Dotychczas rozstrzygano przeciętnie ponad 200 postępowań o stwierdzenie	MF/KAS (dane szacunkowe dotyczące postępowań o stwierdzenie nadpłaty za lata 2014–2025)	Umożliwienie płatnikom, zastosowania zwolnienia z WHT z tytułu wypłat dywidend, odsetek lub należności licencyjnych na rzecz zagranicznych instytucji

	nadpłaty rocznie na rzecz funduszy z państw trzecich, przy czym niektóre fundusze mogły zainicjować więcej niż jedno postępowanie].		wspólnego inwestowania z siedzibą w państwach innych niż państwa UE lub EOG (bez postępowania o stwierdzenie nadpłaty).
Podatnicy z państw trzecich prowadzący programy emerytalne (fundusze emerytalne z państw trzecich)	Poniżej 20 funduszy emerytalnych rocznie.	MF/KAS (dane szacunkowe dotyczące postępowań o stwierdzenie nadpłaty za lata 2020–2025)	Umożliwienie płatnikom zastosowania zwolnienia z WHT z tytułu wypłat dywidend, odsetek lub należności licencyjnych na rzecz podatników prowadzących programy emerytalne, z siedzibą w państwach innych niż państwa UE lub EOG (bez postępowania o stwierdzenie nadpłaty).
Instytucje wspólnego inwestowania, zarządzane przez zarząd (instytucje zarówno z państw UE lub EOG, jak i z państw trzecich)	Szacunkowo ok. 50–100 instytucji wspólnego inwestowania rocznie. [Wewnętrzne zarządzanie może dotyczyć ok. 50 % funduszy (według wartości zarządzanych aktywów) ¹ , spośród których zwolnienie przysługuje wyłącznie w przypadku funduszy zarządzanych wewnętrznie przez organy zarządzające posiadające wpis do rejestru prowadzonego przez właściwe organy nadzoru].	European Fund and Asset Management Association (EFAMA), <i>Asset Management in Europe</i> , Listopad 2020 ²	Umożliwienie płatnikom zastosowania zwolnienia z WHT z tytułu wypłat dywidend, odsetek lub należności licencyjnych na rzecz zagranicznych instytucji wspólnego inwestowania zarządzanych wewnętrznie.
Organy Krajowej Administracji Skarbowej	Ograniczenie postępowań o stwierdzenie nadpłaty o 200–300 rocznie (dotyczy funduszy z państw trzecich lub funduszy zarządzanych wewnętrznie)	MF/KAS (dane szacunkowe dotyczące postępowań o stwierdzenie nadpłaty za lata 2014–2025) i dane European Fund and Asset Management Association (EFAMA)	Ograniczenie czasochłonnych procedur związanych z analizą dokumentacji zagranicznych funduszy inwestycyjnych pod kątem spełnienia poszczególnych kryteriów zwolnienia z CIT (WHT) w świetle wyroków TSUE. Obecnie dotyczy to przede wszystkim Lubelskiego Urzędu Skarbowego, właściwego w sprawach WHT.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W odniesieniu do projektu nie były prowadzone konsultacje poprzedzające jego przygotowanie, tzw. pre-konsultacje publiczne.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.) oraz stosownie do § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W ramach konsultacji publicznych projekt został przekazany następującym organizacjom:

1. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
2. Business Centre Club
3. Konfederacja „Lewiatan”
4. Krajowa Rada Doradców Podatkowych
5. Stowarzyszenie Księgowych w Polsce – Zarząd Główny
6. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców
7. Krajowa Izba Gospodarcza

¹ Brak jest syntetycznych danych dotyczących trybu zarządzania funduszy z państw trzecich, jak również skali płatności do takich funduszy.

² <https://www.efama.org/sites/default/files/files/Asset%20Management%20Report%202020.pdf>

8. Polska Rada Biznesu
9. Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw
10. Izba Pracodawców Polskich
11. Polska Fundacja Rozwoju
12. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
13. Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce
14. Międzynarodowe Stowarzyszenie Podatkowe IFA
15. Instytut Finansów Publicznych
16. Organizacja Pracodawców Rada Przedsiębiorców
17. Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami
18. Izba Domów Maklerskich
19. Związek Banków Polskich

W celu zaopiniowania projekt otrzymały:

1. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
2. Prezes Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa
3. Prezes Narodowego Banku Polskiego
4. Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego
5. Prezes Zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego
6. Prezes Zarządu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych
7. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców
8. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego
9. Dyrektor Polskiego Instytutu Ekonomicznego
10. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Konsultacje publiczne i opiniowanie projektu odbyły się w dniach od 26 czerwca do 18 lipca 2025 r. Podsumowanie wyników konsultacji zostało przedstawione w Raporcie z konsultacji i opiniowania.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2025 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)
	0 2025	1 2026	2 2027	3 2028	4 2029	5 2030	6 2031	7 2032	8 2033	9 2034	10 2035	
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fundusz Solidarnościowy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Wydatki ogółem	0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-400,0
budżet państwa	0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-400,0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-400,0
budżet państwa	0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-400,0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fundusz Solidarnościowy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Źródła finansowania

Wskazane zmiany, dostosowujące przepisy ustawy CIT do tez orzecznictwa TSUE, przełożą się na zmniejszenie wydatków budżetu państwa (poprzez oszczędności z tytułu oprocentowania wypłacanego w związku ze stwierdzanymi dotychczas nadpłatami w podatku CIT).

Projektowane rozwiązania pozostaną, co do zasady, bez wpływu na dochody sektora finansów publicznych. Projektowane zmiany pozostaną bez wpływu dla dochodów i wydatków JST.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<u>Źródła danych i przyjęte do obliczeń założenia dla oszacowanych skutków finansowych</u> Modyfikacja zakresu zwolnienia podmiotowego określonego w art. 6 ust. 1 pkt 10a i pkt 11a ustawy CIT i zwolnienia przedmiotowego, określonego w art. 17 ust. 1 pkt 58 ustawy CIT spowoduje objęcie tym zwolnieniem większej liczby zagranicznych instytucji wspólnego inwestowania (funduszy inwestycyjnych) i podmiotów / podatników prowadzących programy emerytalne (funduszy emerytalnych). W szczególności zwolnieniem zostaną objęte – dodatkowo, obok funduszy inwestycyjnych i emerytalnych z siedzibą w państwach UE lub EOG – fundusze inwestycyjne i emerytalne z państw trzecich spełniające odpowiednie warunki. Jednakże należy zauważyć, iż w latach 2014–2025 r. zagraniczne fundusze inwestycyjne i emerytalne potwierdzały przysługujące im zwolnienie bezpośrednio w oparciu o orzeczenie TSUE w sprawie C-190/12 Emerging Markets i odzyskiwały podatek (WHT) w drodze postępowań o stwierdzenie nadpłaty. W latach 2014–2025 rozstrzygnięto ponad 2.5 tys. takich postępowań, w których zwrócono łącznie ok. 1.2 mld zł WHT. Tym samym, w latach 2014–2025 r. polscy płatnicy co prawda pobierali WHT (we wspomnianej łącznej kwocie ok. 1.2 mld zł) z tytułu wypłat na rzecz tych funduszy; jednak podatek był zwracany po rozstrzygnięciu postępowania. Oznacza to, że finalnie fundusze inwestycyjne i emerytalne z państw trzecich spełniające pozostałe ustawowe warunki zwolnienia nie ponosiły, co do zasady, kosztu WHT pobieranego w Polsce. Należy odnotować, że odsetki dotyczące zwrotów podatku na rzecz ww. funduszy z państw trzecich w latach 2014–2025 wyniosły łącznie ok. 440 mln zł (tj. ponad 1/3 łącznej kwoty zwrotu). Na powyższym tle skutki budżetowe proponowanego rozwiązania są postrzegane jako korzystne – bowiem przy braku zmiany odpowiednich przepisów ustawowych zwroty podatku byłyby dokonywane dalej bezpośrednio na podstawie orzeczenia TSUE, wraz z odpowiednim oprocentowaniem. Co istotne odsetki mogą być szczególnie materialne po zmianach ustawy Ordynacja podatkowa (w związku z wyrokiem w sprawie C-322/22) polegających na uchyleniu ograniczenia dotyczącego okresu, za jaki przysługują odsetki (w szczególności do 30 dni po wejściu w życie wyroku TSUE). Tym samym, uniknięcie po stronie administracji skarbowej kosztu odsetek postrzegane jest jako korzyść polegająca na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa. Na podstawie szacunków skutek budżetowy w podatku CIT (oszczędność odsetkowa) w pierwszym roku obowiązywania regulacji (2026 r.), w odniesieniu do funduszy inwestycyjnych i emerytalnych z państw trzecich, może wynieść maksymalnie „plus” 40 mln zł. Oszacowania skutków finansowych dokonano, w szczególności, na podstawie danych podatkowych, wynikających z postępowań o stwierdzenie nadpłaty podatku WHT inicjowanych przez zagraniczne instytucje wspólnego inwestowania oraz fundusze emerytalne, z siedzibą w państwach trzecich (dane szacunkowe na podstawie informacji z właściwych urzędów skarbowych i izb administracji skarbowych). Przedmiotem analizy była wysokość zwracanych kwot WHT wraz z oprocentowaniem nadpłaty. Należy podkreślić, że szacowaną kwotę korzyści należy postrzegać jako maksymalną, ze względu na spodziewany spadek stóp procentowych w najbliższych latach. Ponadto proponowana zmiana może skłonić szerszą grupę podmiotów (względem podmiotów, które dotychczas składały wnioski o stwierdzenie nadpłaty) do skorzystania bezpośrednio ze zwolnienia. Niemniej, przedstawiony projekt przewiduje dodatkowe wymagania w zakresie wymiany informacji podatkowych i rozwiązania anty-abuzywne, które mają na celu przeciwdziałanie korzystaniu ze zwolnienia przez podmioty nieuprawnione i w sposób sprzeczny z celami omawianych przepisów. Ponadto w ramach drugiego rozwiązania przewidzianego w projekcie zwolnieniem zostaną objęte – dodatkowo, obok instytucji wspólnego inwestowania zarządzanych przez podmioty zewnętrzne – instytucje zarządzane wewnątrznie, w przypadku działania na podstawie odpowiedniego zezwolenia na zarządzanie. W tym zakresie brak jest możliwości oszacowania skutków finansowych z uwagi na brak danych do ich określenia. Wyrok TSUE w sprawie C-18/23 wydano 27 lutego 2025 r., w związku z czym na dzień opracowania OSR brak jest odpowiednich danych o postępowaniach dotyczących stwierdzenia nadpłaty w tym zakresie. Podobnie jednak jak w przypadku sprawy C-190/12, skutek budżetowy może być postrzegany jako korzystny – bowiem przy braku odpowiednich przepisów ustawowych zagraniczne instytucje wspólnego inwestowania potwierdzałyby przysługujące im zwolnienie bezpośrednio w oparciu o tezy orzeczenia TSUE, uzyskując zwrot z odpowiednim oprocentowaniem.
---	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2025 r.)	duże przedsiębiorstwa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nowelizacja przyczyni się do wzrostu pewności prawa i jednolitości jego stosowania.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nowelizacja przyczyni się do wzrostu pewności prawa i jednolitości jego stosowania.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Wejście w życie nowelizacji nie będzie miało wpływu na osoby fizyczne, w tym osoby niepełnosprawne i osoby starsze.						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projektowane rozwiązania będą miały pozytywny wpływ na zagraniczne fundusze inwestycyjne i emerytalne, zarówno z państw trzecich jak i z państw UE/EOG oraz na polskie podmioty będące płatnikami WHT z tytułu wypłat dywidend, odsetek lub należności licencyjnych na rzecz takich zagranicznych funduszy. W przypadku funduszy inwestycyjnych i emerytalnych z państw trzecich, spełniających pozostałe ustawowe warunki do zwolnienia z CIT (WHT) dotyczące m.in. przedmiotu działalności, nadzoru czy depozytariusza, polscy płatnicy będą uprawnieni do zastosowania bezpośrednio zwolnienia z WHT. Tym samym zakłada się, że generalnie fundusze inwestycyjne lub emerytalne z państw trzecich nie będą inicjować – po pobraniu podatku WHT – postępowań o stwierdzenie nadpłaty tego podatku w takiej skali, jak ma to obecnie miejsce. Podobna sytuacja będzie miała miejsce w odniesieniu do funduszy (z państw UE / EOG lub z państw trzecich), zarządzanych wewnątrz, spełniających wymogi co do odpowiedniego zezwolenia i inne ustawowe warunki. W takim przypadku polski płatnik nie pobierze, co do zasady, podatku WHT (przy założeniu, że spełnione będą pozostałe ustawowe warunki zwolnienia), co zminimalizuje konieczność wszczynania postępowania o stwierdzenie nadpłaty podatku. Zarazem przewiduje się, że niektóre fundusze inwestycyjne lub emerytalne mogą nadal występować o stwierdzenie nadpłaty, w szczególności w przypadku braku pewności co do spełniania wszystkich ustawowych warunków zwolnienia. Przewidywane rozwiązania należy również uznać za korzystne z perspektywy efektywności działań organów Krajowej Administracji Skarbowej (obecnie obciążonych w istotnym stopniu prowadzeniem postępowań o stwierdzenie nadpłaty w związku ze wskazanymi orzeczeniami TSUE, zgodnie z informacjami przedstawionymi w pkt 6). Informacje dotyczące metodologii określenia wpływu finansowego wskazanych rozwiązań opisane zostały w pkt. 6.						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☐ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy				
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: zwiększenie obowiązków informacyjnych				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
Komentarz:								

Wdrożenie proponowanych zmian pozwoli na zminimalizowanie skali postępowań o stwierdzenie nadpłaty, inicjowanych przez zagraniczne fundusze inwestycyjne i emerytalne, wymagających wniesienia szerokiej dokumentacji i jej szczegółowej analizy przez administrację skarbową. Obecnie tego rodzaju postępowania trwają ok. kilku miesięcy lub istotnie dłużej w przypadku wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego. Wymagane jest przedstawienie organom obszernej dokumentacji potwierdzającej spełnienia przez dany fundusz inwestycyjny lub emerytalny warunków takich jak:

- opodatkowanie CIT od całości dochodów w państwie siedziby (tj. status podatnika CIT);
- ograniczony przedmiot inwestycji (w szczególności papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego – w przypadku funduszy inwestycyjnych typu otwartego; gromadzenie środków pieniężnych i ich lokowanie, z przeznaczeniem na wypłatę uczestnikom programu emerytalnego – w przypadku funduszy emerytalnych);
- zezwolenie przyznane funduszowi przez właściwe organy nadzoru;
- nadzór nad funduszem przez właściwe organy nadzoru (w przypadku funduszy inwestycyjnych – bezpośredni);
- posiadanie depozytariusza;
- forma zarządzania funduszem.

Należy przy tym podkreślić, że po wdrożeniu planowanych zmian organy podatkowe zachowają ogólne prawo do kontroli odpowiedniego naliczenia WHT po stronie płatnika, tj. do weryfikacji, czy zastosowanie zwolnienia było prawidłowe, biorąc pod uwagę spełnienie poszczególnych warunków przez dany fundusz. W przypadku stwierdzenia niedochowania obowiązku przez płatnika i niepobrania podatku we właściwej wysokości organy mogą żądać od tego polskiego podmiotu zapłaty niewłaściwie niepobranego podatku.

9. Wpływ na rynek pracy

Proponowane regulacje nie mają bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne
☐ sytuacja i rozwój regionalny
☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe

☐ demografia
☐ mienie państwowe
☐ inne:

☐ informatyzacja
☐ zdrowie

Omówienie wpływu Planowane zmiany nie mają wpływu na pozostałe obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się, iż przepisy ustawy wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu w długim horyzoncie czasowym. Wpływy podatkowe, w tym z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, podlegają bieżącej analizie.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak załączników.

RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH I OPINIOWANIA
projektu ustawy
o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (UD248)

Zakres projektu:
warunki zwolnienia z CIT (WHT) zagranicznych funduszy inwestycyjnych

8 sierpnia 2025 r.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (UD248) ma na celu dostosowanie przepisów *ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych*¹ („**ustawa CIT**”) do orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej („**TSUE**”) dotyczących zagranicznych funduszy inwestycyjnych.

Przebieg konsultacji publicznych i opiniowania

Zgodnie z § 36 ust. 1 i § 38 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) projekt skierowano do konsultacji publicznych i opiniowania.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa² oraz stosownie do § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Konsultacje publiczne i opiniowanie projektu odbyły się w dniach od 26 czerwca do 18 lipca 2025 r.

Projekt ustawy skierowano do zaopiniowania następującym organom administracji rządowej i innym organom oraz instytucjom państwowym, których zakresu działania dotyczył projekt:

1. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
2. Prezes Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa
3. Prezes Narodowego Banku Polskiego
4. Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego
5. Prezes Zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego
6. Prezes Zarządu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych
7. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców
8. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego

¹ Dz.U. z 2025 r., poz. 228 z późn. zm.

² Dz. U. z 2025 r. poz. 677 z późn. zm.

9. Dyrektor Polskiego Instytutu Ekonomicznego

Spośród powyższych instytucji i organów, uwagi zgłosił Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF), natomiast Zarząd Bankowego Funduszu Gwarancyjnego poinformował o braku uwag.

Projekt ustawy przekazano również do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, która zaopiniowała projekt pozytywnie na posiedzeniu w dniu 30 lipca 2025 r.

Ponadto, w ramach konsultacji publicznych projekt został przekazany następującym organizacjom:

1. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
2. Business Centre Club
3. Konfederacja „Lewiatan”
4. Krajowa Rada Doradców Podatkowych
5. Stowarzyszenie Księgowych w Polsce – Zarząd Główny
6. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców
7. Krajowa Izba Gospodarcza
8. Polska Rada Biznesu
9. Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw
10. Izba Pracodawców Polskich
11. Polska Fundacja Rozwoju
12. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
13. Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce
14. Międzynarodowe Stowarzyszenie Podatkowe IFA
15. Instytut Finansów Publicznych
16. Organizacja Pracodawców Rada Przedsiębiorców
17. Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami
18. Izba Domów Maklerskich
19. Związek Banków Polskich

Spośród powyższych organizacji uwagi do projektu ustawy zgłosił Związek Banków Polskich. Ponadto, uwagi w toku konsultacji publicznych zgłosiło Polskie Stowarzyszenie Inwestorów Kapitałowych (PSIK) oraz Kruk SA.

Omówienie kluczowych uwag i postulatów

(i.) Fundusze inwestycyjne zarządzane wewnątrznie

Zgodnie ze stanowiskiem przedstawionym przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) celowe jest, aby zwolnienie dla zagranicznych instytucji wspólnego inwestowania pozostało uzależnione od spełnienia warunku w zakresie posiadania zezwolenia na zarządzanie instytucją wspólnego inwestowania. Tym samym, zgodnie ze stanowiskiem UKNF konieczna jest rezygnacja z odniesienia do wpisu wewnątrznie zarządzającego do rejestru prowadzonego przez właściwe organy nadzoru. UKNF podkreślił w szczególności, iż na gruncie regulacji art. 29 dyrektywy UCITS³, niezależnie od wyboru formy zarządzania przedsiębiorstwem zbiorowego inwestowania, działalność tego podmiotu wymaga uzyskania zezwolenia organu nadzoru macierzystego państwa

³ Dyrektywa PE i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe; *Dz.U. L 302 z 17.11.2009, pp. 32–96 („dyrektywa UCITS”)*.

członkowskiego. Regulacja dyrektywy UCITS nie przewiduje zatem możliwości prowadzenia funduszu inwestycyjnego na podstawie wpisu do rejestru prowadzonego przez organ nadzoru. W związku z powyższym, zgodnie ze stanowiskiem UKNF, z proponowanego brzmienia art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. f) projektu ustawy należy wykreślić zwrot „lub wpisem do rejestru prowadzonego przez te organy nadzoru”.

Ponadto UKNF wskazał na alternatywne fundusze inwestycyjne, jakimi są alternatywne spółki inwestycyjne (ASI), w przypadku których zgodnie z przepisami ustawy o funduszach inwestycyjnych możliwa jest forma zarządzania wewnętrznego. *[Zarazem podkreślenia wymaga, że ASI, w tym wewnątrznie zarządzane ASI, podlegają jedynie ograniczonemu zwolnieniu, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 58a ustawy CIT.]*

Wskazane uwagi zostały uwzględnione - zmieniono odpowiednio brzmienie art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. f) projektu ustawy, uzależniając zwolnienie od posiadania zezwolenia właściwych organów nadzoru na zarządzanie instytucją wspólnego inwestowania. Należy zauważyć, że o ile stanowisko UKNF zostało uzasadnione, w szczególności, względami dotyczącymi funduszy typu UCITS (którym odpowiadają fundusze inwestycyjne otwarte), w ocenie Ministerstwa Finansów celowe jest, aby warunek ten był analogicznie stosowany względem alternatywnych funduszy inwestycyjnych, w szczególności podlegających dyrektywie AIFMD⁴, lub funduszy typu zamkniętego. Zatem, zwolnieniu podlegać będą jedynie takie alternatywne fundusze inwestycyjne lub fundusze typu zamkniętego, które działają na podstawie zezwolenia na zarządzanie (w tym na podstawie zezwolenia przyznanemu wewnątrznie zarządzającemu, tożsamemu z wewnątrznie zarządzanym funduszem). Pozwoli to na utrzymanie przewidzianego dotychczas w polskich przepisach CIT odpowiedniego standardu w zakresie ochrony inwestorów i zabezpieczenia ryzyka, który wyraża się poprzez odpowiednie wymogi względem zarządzającego. Warunek zezwolenia na zarządzanie funduszem oznacza bowiem, że spełnione będą, co do zasady, bardziej rygorystyczne wymogi, w szczególności w zakresie raportowania, zabezpieczenia ryzyka i weryfikacji osób zarządzających. Taki warunek ograniczy również niespójność co do traktowania wewnątrznie zarządzanych zagranicznych alternatywnych funduszy inwestycyjnych działających w formie spółek (które wskutek orzecznictwa TSUE będą podlegać zwolnieniu, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 58 ustawy CIT, odnoszącym się do warunków wskazanych w art. 6 ust. 1 pkt 10a) oraz polskich alternatywnych spółek inwestycyjnych, które nie podlegają analogicznemu zwolnieniu.

(ii.) Fundusze emerytalne z państw trzecich

Zgodnie ze stanowiskiem Związku Banków Polskich (ZBP), zwolnieniu powinny podlegać również fundusze emerytalne z państw trzecich, które działają na analogicznych zasadach jak fundusze z siedzibą w państwach UE/EOG oraz spełniają pozostałe warunki ustawowe.

W wyniku dodatkowych analiz i uzgodnień postulat ten został uwzględniony mając na uwadze:

- podobne warunki zwolnienia przewidziane w ustawie CIT w odniesieniu do zagranicznych funduszy inwestycyjnych oraz funduszy emerytalnych;
- całokształt orzecznictwa TSUE w odniesieniu do funduszy inwestycyjnych i emerytalnych (w świetle którego zasadę swobody przepływu kapitału stosuje się analogicznie wobec obu kategorii funduszu);
- postulaty ze strony Krajowej Administracji Skarbowej odnoszące się do toczących się postępowań o stwierdzenie nadpłaty WHT, których stroną są fundusze emerytalne z państw

⁴ Dyrektywa PE i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi; Dz.U. L 174 z 1.7.2011, pp. 1–73 („dyrektywa AIFMD”).

trzecich (analogicznych do postępowań prowadzonych wobec funduszy inwestycyjnych z państw trzecich);

- szacowane skutki budżetowe wynikające z rozszerzenia zwolnienia na fundusze emerytalne z państw trzecich na podstawie danych przedstawionych przez Krajową Administrację Skarbową (dodatkowe oszczędności w związku z minimalizacją odsetek wypłacanych w wyniku postępowań o stwierdzenie nadpłaty).

(iii.) Fundusze inwestycyjne, w przypadku których nadzorowi właściwych organów podlega wyłącznie spółka zarządzająca (nadzór pośredni)

Zgodnie z uwagami zgłoszonymi przez Polskie Stowarzyszenie Inwestorów Kapitałowych (PSIK) postuluje się, aby zwolnienie przysługiwało również funduszom inwestycyjnym podlegającym w państwie swojej siedziby nadzorowi pośredniemu odpowiednich organów nadzoru (tj. w sytuacji, gdy nadzorowi podlega spółka zarządzająca). Podejście to zostało potwierdzenie w dotychczas wydanych trzech orzeczeniach wojewódzkich sądów administracyjnych (*por. wyroki WSA w Krakowie z 21 lutego 2024 r., sygn. I SA/Kr 1157/23; WSA w Gdańsku z 13 marca 2024 r., sygn. I SA/Gd 1097/23; oraz WSA w Warszawie z 20 marca 2024 r., sygn. III SA/Wa 2766/23*). W szczególności, według PSIK, ze wskazanych orzeczeń wynika, że warunek ten jest również spełniony w sytuacji, gdy dana instytucja wspólnego inwestowania jest zarządzana przez podmiot regulowany, a ten podmiot działa na podstawie zezwolenia zagranicznego organu nadzoru finansowego, który pełni funkcję odpowiednika polskiej Komisji Nadzoru Finansowego (KNF).

W tym zakresie należy zauważyć, że wymóg, aby działalność funduszu zagranicznego podlegała bezpośredniemu nadzorowi właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. d ustawy CIT, wynika ze względów porównywalności zagranicznych instytucji wspólnego inwestowania do krajowych funduszy inwestycyjnych. W odniesieniu do krajowych funduszy inwestycyjnych, podlegających zwolnieniu na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy CIT, wymóg bezpośredniego nadzoru wynika z art. 5 pkt 8 *ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym*⁵, który w przypadku funduszy inwestycyjnych otwartych stanowi odzwierciedlenie art. 97 dyrektywy UCITS.

Dyrektywa AIFMD nie przewiduje obowiązku nadzoru nad alternatywnym funduszem inwestycyjnym, niemniej jest ono wymagane na podstawie art. 5 pkt 8 ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym w przypadku specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego stosującego zasady i ograniczenia inwestycyjne określone dla funduszy inwestycyjnych otwartych.

W rezultacie, uznaje się, że bezpośredni nadzór sprawowany jest zarówno wobec krajowych funduszy inwestycyjnych (o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 10a i art. 17 ust. 1 pkt 58 ustawy CIT) jak i wobec Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych (TFI).

W przypadku alternatywnych funduszy inwestycyjnych prowadzących działalność w formie spółek inwestycyjnych ustawa o nadzorze nad rynkiem kapitałowym nie przewiduje sprawowania nad nimi nadzoru przez krajowy organ nadzoru, lecz nie korzystają one ze zwolnień z CIT, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 10 i art. 17 ust. 1 pkt 57 ustawy CIT, a jedynie z ograniczonego zwolnienia wskazanego w art. 17 ust. 1 pkt 58a tej ustawy.

Mając na względzie powyższe, brak wymogu bezpośredniego nadzoru stanowiłby nieuprawnione uprzywilejowanie funduszy zagranicznych względem funduszy krajowych.

⁵ Dz. U. z 2024 r., poz. 1161 z późn. zm.

Tabelaryczne zestawienie zgłoszonych uwag

Ponadto, poniżej zamieszczamy zwięzłe, tabelaryczne zestawienie wszystkich zgłoszonych uwag wraz z informacją co do ich uwzględnienia.

Jednostka redakcyjna ustawy CIT	Podmiot zgłaszający stanowisko	Stanowisko podmiotu	Stanowisko MF
Uwagi dotyczące rozszerzenia zwolnienia na fundusze zarządzane wewnętrznie			
Art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. f	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	Zgodnie ze stanowiskiem UKNF konieczna jest rezygnacja z odniesienia do wpisu wewnętrznego organu zarządzającego do rejestru prowadzonego przez właściwe organy nadzoru. Właściwe jest jedynie uwarunkowanie zwolnienia od posiadania zezwolenia organów nadzoru w odniesieniu do wewnętrznie zarządzanego funduszu.	Uwaga uwzględniona (zmiana brzmienia art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. f oraz odpowiednie wyjaśnienie w uzasadnieniu projektu)
Art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. f	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	Postulat doprecyzowania informacji zawartej na str. 5 uzasadnienia, w celu uniknięcia błędnego wrażenia, że wszystkie fundusze inwestycyjne mogą być zarządzane jedynie zewnątrz (podczas gdy taka forma zarządzania możliwa jest w przypadku alternatywnych funduszy inwestycyjnych będących ASI)	Uwaga uwzględniona (zmiana w uzasadnieniu)
Uwagi dotyczące rozszerzenia zwolnienia na fundusze z państw trzecich			
Art. 6 ust. 1 pkt 11a	Związek Banków Polskich	Postulat o rozszerzenie zwolnienia także na fundusze emerytalne z państw trzecich, które działają na analogicznych zasadach jak fundusze z siedzibą UE/EOG	Uwaga uwzględniona (zmiana brzmienia art. 6 ust. 1 pkt 11a oraz odpowiednie wyjaśnienie w uzasadnieniu projektu i uwzględnienie skutków budżetowych w OSR)
Art. 6 ust. 1 pkt 10a lit. d	Polskie Stowarzyszenie Inwestorów Kapitałowych	Postuluje się, w ślad za orzecznictwem WSA, aby zwolnienie przysługiwało również funduszom inwestycyjnym podlegającym w państwie swojej siedziby nadzorowi pośredniemu odpowiednich organów nadzoru (tj. w sytuacji, gdy nadzorowi podlega spółka zarządzająca)	Uwaga niezasadna / nieuwzględniona (Warunek bezpośredniego nadzoru dotyczy krajowych funduszy inwestycyjnych objętych zwolnieniem na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 10 i art. 17 ust. 1 pkt 57 ustawy CIT oraz na zasadzie porównywalności powinien być zachowany względem zagranicznych instytucji wspólnego inwestowania.)

Uwagi dotyczące warunku w zakresie automatycznej wymiany informacji			
Art. 6 ust. 3	Związek Banków Polskich	Postulat udostępnienia na stronie MF systematycznie aktualizowanego wykazu państw, z którymi Polska zawarła umowy o automatycznej wymianie informacji podatkowych w ramach standardu CRS lub odpowiednie umowy wielostronne (MCAA).	Uwaga częściowo uwzględniona Zgodnie z przepisami ustawy o wymianie informacji podatkowych minister właściwy do spraw finansów corocznie, w terminie do dnia 31 marca, ogłasza, w drodze obwieszczenia, listę państw uczestniczących, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 25 lit. b i c tej ustawy (co do zasady państw, z którymi Rzeczpospolita Polska lub Unia Europejska zawarła z porozumienie stanowiące podstawę automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych). Należy zauważyć, że jest to obwieszczenie publikowane do 31 marca za rok poprzedni. Ponadto, Minister właściwy do spraw finansów publicznych zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego tego ministra listę państw uczestniczących, o których mowa w ust. 1 pkt 25 lit. b i c ww. ustawy i dokonuje jej bieżącej aktualizacji. Niemniej, mając na względzie, że podstawę prawną do automatycznej wymiany informacji - zgodnie z proponowanym przepisem art. 6 ust. 3a i art. 17 ust. 13 - ustala się na dzień dokonania płatności, podatnik lub płatnik będzie obowiązany do weryfikacji i aktualizacji podstawy prawnej na ten dzień, w szczególności na podstawie aktualnych, publicznie dostępnych informacji w zakresie państw będących sygnatariuszami CRS MCAA, w tym publikowanych przez OECD.
Art. 6 ust. 3 i art. 17 ust. 12	KRUK S.A.	Postulat uzupełnienia projektu ustawy o wskazanie, że wymogu o którym mowa w art. 6 ust. 3 oraz art. 17 ust. 12, nie stosuje się do instytucji zbiorowego inwestowania, o których mowa w art. 3 ust. 1 tj. podmiotów o nieograniczonym obowiązku podatkowym w Polsce (z uwagi na to, że weryfikacja podstawy prawnej do uzyskania informacji przez RP w stosunku do własnych rezydentów jest nadmiarowa i nieuzasadniona - ponieważ fundusze inwestycyjne z siedzibą za granicą i posiadające polską rezydencję będą „polską instytucją finansową” w rozumieniu art. 24 ust. 1 pkt 32 ustawy o wymianie informacji podatkowych).	Uwaga częściowo uwzględniona Uzasadnienie do projektu ustawy uzupełniono o wskazanie, iż art. 6 ust. 3 oraz art. 17 ust. 12 ustawy CIT, jak również nowo dodane warunki zawarte w art. 6 ust. 3a i art. 17 ust. 13, nie dotyczą przypadku, w którym instytucja wspólnego inwestowania posiada siedzibę w państwie innym niż Rzeczpospolita Polska, lecz – ze względu w szczególności na miejsce zarządu – jest uznawany za polskiego rezydenta podatkowego. Taki fundusz inwestycyjny, o charakterze hybrydowym, będzie podlegał przepisom ustawy CIT, jak również przepisom ustawy o wymianie informacji podatkowych. Stąd, odpowiednie informacje podatkowe lub informacje o rachunkach raportowanych będą dostępne dla polskich organów administracji skarbowej, i wymogi dotyczące innych państw będą w tym zakresie nieadekwatne. Zatem, w przypadku takiego funduszu nie bada się warunków, o których mowa w art. 6 ust. 3 i 3a oraz art. 17 ust. 12 i 13 - taki fundusz będzie uprawniony do zwolnienia, o ile spełni pozostałe ustawowe warunki w tym zakresie.